

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 460/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť D. Š., B., zastúpenej advokátkou Mg. P. H., I., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 CoP/35/2013 z 29. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. augusta 2013 doručená sťažnosť D. Š. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 CoP/35/2013 z 29. mája 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala v novembri 2011 Okresnému súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) návrh na „*priznanie príspevku na rozvedenú manželku*“ v sume 120 €.

Okresný súd 16. mája 2012 vydal „*rozkaz na plnenie..., ktorým v plnom rozsahu*“, vyhovel návrhu sťažovateľky, ale po podaní odporu okresný súd rozsudkom z 21. januára 2013 jej návrh (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

V odôvodnení podanej sťažnosti k napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľka k namietanému porušeniu svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie uviedla: *«V odvolaní proti Rozsudku Okresného súdu... som namietala, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, nedostatočne zistil skutkový stav veci tým že nevykonal všetky navrhované dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale najmä z dôvodu, že doteraz zistený skutkový stav neobstoí pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), a preto rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.*

Krajský súd... absolútne odignoroval a svojvoľne bez právneho dôvodu opomenul vziať do úvahy, že som si v zmysle § 205a O. s. p., predložila v odvolacom konaní ďalší kľúčový – rozhodujúci dôkaz (zápisnica z pojednávania Okresného súdu Trenčín č. k. 26 P/92/2011 zo dňa 13. 02. 2013) ktorý doteraz nemohol byť uplatnený, nakoľko sa jednalo o výsluch odporcu v inom – neskoršom čase a v inom súdnom konaní. Podotýkam, že odporca pri svojom neskoršom výsluchu v konaní o zvýšení výživného

na tri deti tvrdil úplné iné skutočnosti ako v konaní o priznaní príspevku na výživu rozvedenej manželky dňa 25. 10. 2012 a 29. 01. 2013. Dávam do pozornosti, že v rovnakom čase sa pred Okresným súdom... konalo súdne konanie o zvýšení výživného na tri deti ako aj konanie o priznaní príspevku na rozvedenú manželku.

Odporca v konaní o príspevok na rozvedenú manželku tvrdil, že fakturoval za vykonanú prácu v roku 2012 na základe faktúr 03/2012 až 12/2012. Pričom v ďalšom konaní o zvýšení vyživovacej povinnosti na deti uviedol, že fakturoval aj za obdobie 01/2012 a 02/2012, pričom si z jemu neznámych dôvodov pohľadávky nevymáha a u dlžníkov neuplatňuje, čím mal súd preukázané, že má zobrať do úvahy aj potenciálny príjem odporcu nie len jeho skutočný príjem.

Taktiež som v odvolaní poukázala na právne významnú skutočnosť, že v konaní (príspevok na rozvedenú manželku 31 P/430/2011) odporca dňa 29. 01. 2013 uviedol, že jeho predpokladaná daň z príjmu za rok 2012 bude cca 300 – 350,- EUR avšak toto žiadnym spôsobom neosvedčil a následne (v konaní o zvýšení výživného na deti... 13. 02. 2013) už tvrdil, že jeho daň bude nulová.

Odporca ďalej 25. 10. 2012 (v konaní o priznané príspevku na rozvedenú manželku) tvrdil, že si odkladá cca 50 EUR na ročné zúčtovanie dane, pričom 13. 02. 2013 (v konaní o zvýšení výživného na deti 26 P/92/2011) uviedol, že daň za rok 2012 platiť nebude a následne, že si žiadne peniaze neodkladá a nemá žiadne úspory.

Odporca opakovane v dvoch konaniach na viacerých pojednávaniach účelovo uvádzal protichodné tvrdenia. Podotýkam, že v oboch konaniach sa rozhodovalo o výživnom. V odvolaní som poukázala aj na to, že v konaní (príspevok na výživu rozvedenej manželky) odporca súdu predložil súpis aktuálnych výdavkov, do ktorých zahrnul aj platbu za odvody cca 185,- EUR mesačne (zdravotné poistenie cca 55,- EUR a poistenie do Sociálnej poisťovne cca 130,- EUR), pričom v zmysle § 21 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení mu táto povinnosť vznikne až v budúcnosti v auguste resp. októbri 2013, a to len za predpokladu, že aj v tomto období bude živnostník, čo nakoniec odporca v konaní priznal. Súd teda v čase vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej vychádzal zo skutočností, ktoré mali potenciálne nastať až v budúcnosti. Diametrálne odlišné výpovede odporcu ako účastníka konania som považovala za jednoznačný priamy dôkaz toho, že rozhodnutie prvostupňového súdu bolo predčasné. Mala som zato že Krajský súd

Trenčín bude musieť prihliadnuť na priamy dôkaz – výsluch odporcu zo dňa 13. 02. 2013 avšak Krajský súd Trenčín nie len, že sa v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu, ale na nový dôkaz ani len neprihliadol a predloženie nového právne významného dôkazu v odôvodnené rozsudku ani len nespomenul a rozsudok Okresného súdu Trenčín ani len nepreskúmal s ohľadom na § 205a O. s. p...

Odvolací súd vôbec nereflektoval na nové skutočnosti a dôkazy. Z uvedeného dôvodu, považujem rozhodnutie odvolacieho súdu za nepreskúmateľné. Odvolací súd arbitrárne – svojvoľne a bez právneho dôvodu nebral do úvahy a v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nereagoval na podstatné nové skutočnosti a dôkazy, ktoré boli riadne odvolaciemu súdu predložené.

Krajský súd sa stotožnil s nepresvedčivým a plytkým odôvodnením prvostupňového súdu, ktorý svoje rozhodnutie založil s prevažnej časti len na tvrdeniach odporcu, ktoré sa neskôr preukázali ako nepravdivé a nedôveryhodné. V postupe krajského súdu ide zjavne o tendenčný odklon od požiadaviek riadneho procesu a nerešpektovanie práva na súdnu ochranu. Súd sa neriadil platným Občianskym súdnym poriadkom, keď neprijal ani žiadnym spôsobom nereflektoval na nový priamy dôkaz, ktorý v konaní pred súdom prvého stupňa nebolo možné predložiť ani označiť. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu, ktorému na rozhodnutie vo veci samej postačilo, že odporca ani len nezdokladoval svoj príjem za rozhodujúce obdobie, kedy predložila len jedno daňové priznanie za rok 2011 a neúplnú účtovnú evidenciu faktúr za 03/2012 až 12/2012, pričom súd pred vytýčením prvého pojednávania vyzval odporcu na zdokladovanie príjmu za celé rozhodujúce obdobie. Na uvedené nebolo možné poukázať v záverečnej reči na pojednávaní dňa 29. 01. 2013, nakoľko po poučení v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p. bez možnosti záverečného vyjadrenia k veci, súd požiadal účastníkov, aby opustili pojednávaciu miestnosť a počkali na zavolanie asistenta samosudcu za účelom vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej.

Všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami; na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne,

ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. V prípade, keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba také rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 6 Dohovoru...

Krajský súd Trenčín vo veci môjho odvolania rozhodol v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania, čím porušil moje právo na to, aby sa moja vec prejedнала verejne. Vytýčením pojednávania vo veci bolo nevyhnuté za účelom doplnenia dokazovania výsluchom účastníkom k existencii nového dôkazu, ktorý bol v zmysle § 250a O. s. p. v odvolacom konaní predložený. Vytýčením pojednávania mohli byť objasnené všetky nové skutočnosti a tým by sa predišlo k vydaniu nezákonného svojvoľného rozhodnutia Krajského súdu Trenčín. Nevytýčenie pojednávania krajský súd zdôvodnil len odkazom na ustanovenie zákona bez ďalšieho odôvodnenia. Mám zato, že sa jednalo o svojvoľné a protiústavné konanie súdu, nakoľko nič nebránilo tomu pojednávanie vytýčiť...

Rozhodnutie odvolacieho súdu pre svoju tendenčnosť, nedostatočnú odôvodnenosť vyvoláva účinky nezlučiteľné s obsahom môjho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru...».

Sťažovateľka ďalej argumentuje tým, že k namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu krajským súdom malo dôjsť aj tým, že «znemožnil... moje právo zvýšiť si svoj príjem a celkovú majetkovú hodnotu, nakoľko sa dá predpokladať a je tu „legitímna nádej“ na priznanie príspevku na rozvedenú manželku. Pričom krajský súd tým, že sa uspokojil s nepreskúmateľným odôvodnením prvostupňového rozhodnutia, svojím rozsudkom č. k. 17 CoP/35/2013 zo dňa 29. 05. 2013 porušil nielen moje základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj moje základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. (Rozsudok ESLP vo veci PINE VALLEY DEVELOPMENTS LTD. a iní v. Írsko z 29. novembra 1991 a rozsudok ESLP vo veci PRESSOS COMPANIA NAVIERA S. A, a iní v. Belgicko z 20. novembra 1995).

Tým, že Krajský súd Trenčín nepreskúmal moje odvolanie z odkazom na § 205a O. s. p. a nerešpektoval existenciu nového dôležitého dôkazu zmaril moju možnosť zvýšiť

si svoj príjem a tým aj svoj majetok a životnú úroveň, nakoľko nemám inú možnosť z objektívnych dôvodov sa zamestnať resp. vykonávať inú zárobkovú činnosť a som odkázaná na zvýšenie príjmu uplatňovaním mojich zákonných nárokov, jedným z ktorých je i podanie návrhu na priznanie príspevku na rozvedenú manželku.».

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo sťažovateľky D. Š. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy... a čl. 1 Dodatkového protokolu... rozsudkom Krajského súdu Trenčín č. k. 17 CoP/35/2013 zo dňa 29. 05. 2013 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu Trenčín č. k. 17 CoP/35/2013 zo dňa 29. 05. 2013 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

3. Krajský súd Trenčín je povinný priznať primerané finančné zadostučinenie v sume 7.200 EUR... uhradiť sťažovateľke D. Š... k jej rukám do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto Nálezu Ústavného súdu SR.

4. Krajský súd Trenčín je povinný sťažovateľke D. Š... uhradiť trovy konania v sume 274.94 EUR... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto Nálezu Ústavného súdu SR na účet právne zástupkyňi Mgr. P. H...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové

a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje,

aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Podstata sťažovateľských námietok proti rozsudku krajského súdu spočíva v jej nesúhlase s právnym posúdením ňou uplatneného práva na priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky a nevykonaní dôkazov, ktoré predniesla v odvolacom konaní, ako aj v tom, že krajský súd nenariadil v jej veci pojednávanie.

Ústavný súd preskúmal sťažnosť spolu s napadnutým rozsudkom v rozsahu svojej právomoci danej mu ústavou, t. j. z pozície nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je ďalšou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva, a ako taký nie je oprávnený zasahovať do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov, iba za predpokladu, že by nepostupovali v súlade s ústavnoprávnymi princípmi spravodlivého procesu obsiahnutými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy. Vzhľadom na to ústavný súd posúdil namietaný rozsudok z toho hľadiska, či skutkové zistenia, ku ktorým krajský súd dospel, majú dostatočnú a racionálnu základňu a či prijaté právne

závery nie sú s nimi v extrémnom nesúlade. Zaoberal sa aj tým, či podaný výklad je ústavne konformný, resp. naopak, či ho nemožno kvalifikovať ako svojvoľný.

Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie rozsudku krajského súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia [§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)] a nevykazuje znaky arbitrárnosti. Krajský súd najprv rekapituloval skutkový stav veci a právne závery okresného súdu, ktoré ho viedli k zamietnutiu návrhu, ďalej uviedol podstatné odvolacie námietky sťažovateľky a jej dôvody na zmenu rozhodnutia okresného súdu, ako aj vyjadrenie odporcu, a potom svoje právne závery odôvodnil jasným a zrozumiteľným spôsobom na s. 3 až s. 5, hoci sťažovateľka má iný pohľad na rozhodnutie krajského súdu.

Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom krajského súdu konštatuje, že namietané konanie nevykazuje žiadne znaky pochybení procesného charakteru, a ani výklad a interpretáciu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a § 72 a § 75 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ktorý krajský súd zvolil, nemožno považovať za arbitrárny alebo popierajúci základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

Priznanie či nepriznanie výživného na rozvedenú manželku po rozvode prislúcha iba všeobecnému súdu, ktorý je pri rozhodovaní viazaný zákonom o rodine, a skutočnosť, že sa sťažovateľka s jeho právnym názorom nestotožňuje, resp. nesúhlasí s posúdením skutkového stavu, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08). Všeobecné súdy sa dostatočne zaoberali odvolacími námietkami sťažovateľky (príjmové a majetkové pomery odporcu, schopnosti a jeho možnosti) a vyhodnotili ich spôsobom, ktorý zodpovedá zákonným požiadavkám na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 OSP).

Ústavný súd v tomto prípade tiež nezistil, že by krajský súd procesne postupoval v nesúlade s § 214 ods. 1 a 2 OSP, keď nenariadil pojednávanie, a sťažovateľka nové dôkazy pred vyhlásením rozsudku vo veci samej na okresnom súde predtým nenavrhla.

Okrem toho argumenty sťažovateľky spochybňujúce skutkový stav, ku ktorému všeobecné súdy vykonaným dokazovaním dospeli, nesvedčia o zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Z tohto pohľadu ústavný súd nenachádza príčinnú súvislosť medzi napadnutým postupom a rozsudkom krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje, a namietaným porušením jej práva na spravodlivé verejné prejednanie jej veci podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto považuje ústavný súd sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

Z obsahu sťažnosti ďalej vyplýva, že s porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie sťažovateľka spája aj porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a na ochranu jej majetku v čl. 1 dodatkového protokolu.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy alebo práva podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 326/07, III. ÚS 313/2011).

Pokiaľ teda v označenom konaní nedošlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), neprichádza potom do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu), a ústavný súd preto jej sťažnosť i v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 2013